

Sygn. akt VIII GC 304/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Górską

Protokolant st. sekr. sąd. Marta Perkowska

po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2014 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa Hotel (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

przeciwko Przedsiębiorstwu Usługowo – Handlowemu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością we (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

z udziałem interwenienta ubocznego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W.

o zapłatę

I oddała powództwo wobec (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.;

II zasądza od powódki Hotel (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. na rzecz pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę (...) (trzech tysięcy sześciuset siedemnastu) złotych tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt VIII GC 304/13

UZASADNIENIE

Powódka Hotel (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. W. wniosła o zasądzenie in solidum od pozwanych Przedsiębiorstwa Usługowo – Handlowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. oraz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwoty 122.659,35 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 września 2012 r. i kosztami procesu.

W uzasadnieniu wskazała, że jest właścicielem hotelu (...). W lipcu 2012 r. na działce bezpośrednio sąsiadującej z budynkiem hotelu trwały prace nad budową stacji paliw. Inwestorem była pozwana spółka (...), zaś wykonawcą pozwana spółka (...). Prace były prowadzone wadliwie, w wyniku czego doszło do uszkodzenia konstrukcji budynku, pojawiły się pęknięcia na ścianach i sufitach w części pokoi hotelowych, na korytarzu, w biurze i w magazynach. Wycena uszkodzeń opiewała na 95.723,35 zł brutto, nadto utracone korzyści wyniosły 23.640 zł. W odpowiedzi na wezwanie do zaprzestania naruszeń i do zapłaty pozwani zaprzeczyli swojej odpowiedzialności. Podczas spotkania spółka (...) uznała jednak, że do uszkodzeń doszło najprawdopodobniej na skutek budowy i okoliczność ta miała być przedmiotem opinii rzeczoznawcy. Ostatecznie spółka (...) zakwestionowała wnioski opinii, a jej ubezpieczyciel odmówił wypłaty odszkodowania. Pozwana spółka (...) nadal kwestionowała zasadę swojej odpowiedzialności, zaś pozwana spółka (...) poinformowała o złożeniu odwołania i przedstawiła własną kalkulację. W ocenie powódki działania pozwanych podejmowane były wyłącznie dla zwłoki, pozwana spółka (...) nie wypłaciła bezspornej części

odszkodowania, zaś pozwana spółka (...) zgłosiła szkodę dopiero w styczniu 2013 r. Jako podstawę prawną roszczenia skierowanego przeciwko spółce (...) powódka wskazała art. 435§ 1 k.c., zaś wobec pozwanej spółki (...) – art. 419 k.c. oraz art. 415 k.c.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 22 kwietnia 2013 r. referendarz sądowy w Sądzie Okręgowym w Szczecinie uwzględnił żądanie pozwu.

Sprzeciw od powyższego orzeczenia wywiodły obydwie pozwane wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania.

Pozwana spółka (...) w sprzeciwie zaprzeczyła, aby prace były prowadzone wadliwie i w ich wyniku doszło do uszkodzenia konstrukcji. Czynności mogące mieć wpływ na uszkodzenie budynku prowadzone były bowiem w okresie od 13 do 17 lipca 2012 r., podczas gdy powódka o pęknięciach wspomina dopiero od 26 lipca 2012 r. Wcześniej nie zgłaszano żadnych zastrzeżeń co do ewentualnych uszkodzeń. Pozwana zakwestionowała wysokość szkody wskazując, że powoływane uszkodzenia nie stwarzały zagrożenia dla konstrukcji budynku, a stwierdzone pęknięcia muru ogrodzenia, zapadnięcia krawężnika spowodowane były ruchem ulicznym i istniały przed podjęciem budowy. Ponadto w ocenie pozwanej wycena obejmuje również pozycje o charakterze kosmetycznym, związane z wieloletnim funkcjonowaniem hotelu, pracą budynku. Gdyby przyczyna pęknięć były prace związane z budową stacji benzynowej pęknięcia pojawiłyby się również na podłogach. Wycena obejmuje głównie prace wykończeniowe, polepszające standard hotelu, nie obejmuje przy tym oceny stanu budynku sprzed okresu prowadzonych prac. Pozwana zauważyła, że powódka nie udowodniła zatem, że spełniona została zasadnicza przesłanka odpowiedzialności za szkodę – związek przyczynowy pomiędzy szkodą a ruchem przedsiębiorstwa. Powódka nie wykazała również faktu zaistnienia zdarzenia objętego ryzykiem – tego, że działalność pozwanej wykroczyła poza normy dopuszczalne prawem. Prace realizowane były prawidłowo, zgodnie z projektem i zasadami sztuki budowlanej. Odnosząc się do żądania zwrotu wartości utraconych korzyści pozwana podniosła, że powódka nie wykazała, aby konieczność wykonania prac remontowych skutkowałą anulowaniem rezerwacji i brakiem dochodów. W tej sytuacji nie można uznać, że powódka uzyskałaby określony zarobek. Pozwana zakwestionowała powództwo również z uwagi na nieprawidłowość wyliczeń powódki w zakresie koniecznych prac remontowych. Wyliczenia na kwotę 95.723,35 zł nie obejmują bowiem normalnych kosztów przywrócenia budynku do stanu poprzedniego.

Pozwana spółka (...) w uzasadnieniu sprzeciwu wskazała, że nie może ponosić odpowiedzialności za prawidłowość prac, których nie wykonywała. Odpowiedzialność pozwanej na podstawie art. 429 k.c. również nie wchodzi w rachubę bowiem spółka (...) nie powierzyła wykonywania czynności pozwanej spółce (...), nie jest z nią związana żadną umową. Spółka (...) powierzyła bowiem wykonanie czynności zastępstwa inwestorskiego spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) ((...)), podmiot ten w imieniu własnym prowadził budowę stacji paliw i zawarł umowę o roboty budowlane ze spółką (...). Nawet gdyby spółka (...) zleciła wykonanie prac spółce (...) to nie odpowiadałaby za szkodę spowodowaną przez tego wykonawcę, bowiem powódka nie wskazała na czym polegało zawinione działanie spółki (...). Pozwana podniosła, że spółka (...) działała jako inwestor zastępczy, podmioty związane były umowa o zastępstwo inwestycyjne typu powierniczego, w związku z czym należy przyjąć że umowy wykonawcze zamawiane były przez (...) we własnym imieniu i na własny rachunek. Odpowiedzialność spółki (...) na gruncie art. 429 k.c. nie może być zatem wiązana z faktem zawarcia umowy, bowiem spółka (...) zajmuje się zawodowo zastępstwem inwestycyjnym. Spełniony jest zatem warunek ekskulpujący pozwaną – powierzenie wykonania czynności przedsiębiorstwu, które w zakresie swej działalności zawodowej trudni się wykonywaniem takich czynności. Spółka (...) nie ma tym samym legitymacji procesowej biernej w procesie. Z ostrożności procesowej pozwana zarzuciła niewykazanie przez powódkę związku przyczynowego pomiędzy szkodą a robotami budowlanymi prowadzonymi w ramach budowy stacji paliw, niewykazanie wysokości szkody, w tym wartości utraconych korzyści.

Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w W. zgłosiła interwencje uboczną po stronie pozwanej spółki (...).

Postanowieniem z dnia 27 czerwca 2014 r. postępowanie w stosunku do pozwanego Przedsiębiorstwa Usługowo - Handlowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. zostało zawieszona na podstawie art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka Hotel (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. W.. jest właścicielem budynku położonego przy al. (...) M. 12, w którym prowadzony jest hotel (...).

Dowód:

- odpis z księgi wieczystej k. 20-31
- zdjęcia k. 465-467

W sąsiedztwie hotelu, przy Al. (...) M. prowadzona była budowa ogólnodostępnej stacji paliw. Prace rozpoczęto w dniu 7 lipca 2012 r. w oparciu o pozwolenie na budowę z dnia 8 maja 2012 r. Przy wykonywaniu prac przewidziano wykonanie zabezpieczenia ściankami szczelnymi wykopu pod zbiorniki paliwa. Zlecenie w tym zakresie zostało zrealizowane z dniem 2 sierpnia 2012 r. Upřednio wykonano prace wyburzeniowe i rozbiórkowe istniejących na terenie inwestycji pozostałości po budynkach – piwnic, fundamentów.

W dzienniku budowy jako inwestor wskazana została pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.. Jako wykonawcę robót konstrukcyjno – budowlanych i wykończeniowych wskazano pozwaną Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością we W..

Dowód:

- dziennik budowy k. 286-304, k. 274-292 akt szkody
- projekt wykonawczy k. 602-738
- projekt wykonawczy zabezpieczenia ściankami k. 305-312, k. 251-266 akt szkody
- decyzja nr (...) k. 316-318
- protokół odbioru z dnia 2.08.2012 r. k. 249-250 akt szkody
- dokumentacja hydrogeologiczna k. 296-312 akt szkody
- zeznania świadka R. P. k. 575
- zeznania świadka K. Z. k. 575-576
- zeznania świadka J. P. k. 783

Pozwana spółka (...) w dniu 16 kwietnia 2012 r. zawarła z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w W. (zwanej dalej (...)) umowę w zakresie realizacji czynności inwestora zastępczego. Umowa została zawarta w wykonaniu globalnej umowy zawartej w dniu 16 lutego 2012 r. pomiędzy grupą (...) i grupą (...) w zakresie obsługi inwestycyjnej. Na mocy umowy inwestor zastępczy przejął od inwestora – pozwanej spółki (...) obowiązki organizacyjne i prawne.

Dowód:

- umowa z dnia 12.04.2012 r. k. 375-379
- umowa z dnia 16.02.2012 r. k. 380 – 392

- zeznania świadka D. K. k. 571-572

- zeznania świadka R. J. k. 783

W dniu 5 lipca 2012 r. pomiędzy (...) spółką z o.o. w W. a pozwaną spółką (...) zawarta została ramowa umowa o roboty budowlane. Umowa określała warunki oraz zasady współpracy zawierających ją podmiotów w zakresie świadczenia przez pozwaną spółkę na rzecz spółki (...) robót budowlanych, na podstawie składanych przez spółkę (...) zleceń.

W ramach realizacji umowy ramowej spółka (...) składała pozwanej spółce (...) zamówienia, dotyczące budowy stacji paliw przy Al. (...) w G. W.. Zamówienia dotyczyły m.in. wykonania klimatyzacji, instalacji mierników zbiornikowych i lodówek. Na mocy zamówienia z dnia 30 lipca 2012 r. powódka zleciła wykonanie m.in. prac ziemnych, architektury krajobrazu, dróg dojazdowych.

Dowód:

- umowa ramowa z dnia 5.07.2012 r. k. 528-551, k. 136-248 akt szkody

- gwarancja bankowa k. 552-553

- zamówienie z dnia 23.10.2012 r. z tłumaczeniem k. 558 - 559

- zamówienie z dnia 28.08.2012 r. z tłumaczeniem k. 560-562

- zamówienie z dnia 30.07.2012 r. z tłumaczeniem k. 563-567

W trakcie realizowania prac w związku z budową stacji pracownicy hotelu skarżyli się na hałas i drgania, które skutkowały poruszaniem się przedmiotów znajdujących się na terenie hotelu. Stwierdzili również uszkodzenia ścian i sufitów. Powódka zwracała się do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla miasta G. W.. z prośbą o wstrzymanie prac budowlanych z uwagi na drgania wywołane pracą urządzeń na budowie, które doprowadziły do pęknięć ścian.

W związku z powyższym Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego dokonał kontroli obiektu w dniu 21 sierpnia 2012 r., podczas której stwierdzono pęknięcie w formie rys na ścianach i sufitach w pokojach o numerach (...) (...), w łazience, saunie i korytarzu, w dwóch magazynach i biurze. Wskazano również na pęknięcie ogrodzenia od strony południowej, zapadnięcia krawężnika na podjeździe i części parkingowej, które to uszkodzenia stwarzały zagrożenia dla konstrukcji budynku. Jednocześnie uznano, że prace budowlane prowadzone są zgodnie z projektem budowlanym i przepisami prawa. W związku z powyższym decyzją z dnia 30 sierpnia 2012 r. nakazano powódce zlikwidować pęknięcia muru i zapadnięcia do 30 listopada 2012 r..

Dowód:

- pismo powódki z dnia 26.07.2012 r. k. 60

- zawiadomienie z dnia 8.08.2012 r. k. 61

- protokoły oględzin z dnia 21.08.2012 r. k. 62-63, 164-165, 314-315, akta (...) k. 758

- decyzja z dnia 30.08.2012 r. k. 64, akta (...) k. 758

- zeznania świadka M. W. k. 570

- zeznania świadka A. M. k. 572

- zeznania świadka W. K. k. 572-573

- zeznania świadka I. P. k. 573-574

- zeznania świadka K. M. k. 574

Powódka zleciła sporządzenie wyceny kosztów naprawy stwierdzonych uszkodzeń. Zgodnie z opracowaną przez P. P. wyceną koszty te wynosiły 95.723,35 zł brutto. W związku ze sporządzeniem wyceny powódka poniosła koszty w wysokości 3.296 zł.

Wartość utraconych dochodów podczas usuwania usterek powódka oszacowała na 23.640 zł.

W związku z tym powódka wezwała pozwane do natychmiastowego zaprzestania naruszeń – prowadzenia prac budowlanych w sposób wyrządzający szkodę i wywołujący ryzyko powstania katastrofy budowlanej, a także zapłaty kwoty 122.659,35 zł, która to kwota stanowiła sumę powołanych powyżej wartości. W odpowiedzi pozwana spółka (...) podniosła, że z dokumentacji nie wynika, aby powstanie pęknięć miało bezpośredni związek z prowadzoną budową. Nieznany jest również charakter uszkodzeń i czas ich powstania. Pozwana spółka (...) wskazała zaś, że nie ponosi odpowiedzialności za szkodę poniesioną przez powódkę.

Dowód:

- kosztorys k. 65-150

- rachunek do umowy k. 151

- wycena utraconych dochodów k. 152

- wezwania z dnia 23.08.2012 r. z dowodami doręczenia k. 153-158

- pismo z dnia 30.08.2012 r. k. 159-162

- pismo z dnia 3.09.2012 r. k. 167

- pełnomocnika k. 168

- uzupełnienie wezwania z dnia 23.08.2012 r. k. 211-212

- zeznania świadka P. P. k. 782

Powódka zleciła również wykonanie opinii geotechniczno – konstrukcyjnej C. S. w celu ustalenia wpływu drgań przenoszonych przez podłoże gruntowe na budynek. Stwierdzono w niej, że podczas budowy stacji paliw nie zostały zachowane uwarunkowania dla ochronności sąsiadującej budowy, a stwierdzone uszkodzenia spowodowane były nadmiernym obciążeniem dynamicznym podłoża gruntowego i blisko zlokalizowanym źródłem drgań, silnych wstrząsów rezonansowych.

Po zapoznaniu się z treścią opinii pozwana spółka (...) podniosła, że opinia nie odnosi się do stanu budynku sprzed okresu prowadzenia robót, a nadto pomija ewentualny wpływ prowadzenia prac rozbiórkowo – wyburzeniowych na terenie obiektu. Wskazała również na stanowisko Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, który uznał że prace prowadzone były w sposób prawidłowy.

Dowód:

- opinia techniczna z załącznikami k. 169-185

- załączniki do opinii k. 186-207

- pismo pozwanej z dnia 18.12.2012 r. z kopertą k. 213-216

- zeznania świadka C. S. k. 571

Pozwana spółka (...) zgłosiła szkodę u ubezpieczyciela, z którym zawarła umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej – Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. w dniu 18 stycznia 2013 r.

Decyzją z dnia 26 lutego 2013 r. ubezpieczyciel odmówił wypłaty odszkodowania podnosząc, że nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek wibracji.

Dowód:

- protokół szkody k. 222-226
- pismo z dnia 14.02.2013 r. k. 227
- decyzja z dnia 26.02.2013 r. k. 228-229, 463-464
- polisa z aneksem k. 319-324
- ogólne warunki ubezpieczenia k. 325-356
- raport ubezpieczeniowy k. 1-11 akt szkody
- zgłoszenie szkody k. 15-32 akt szkody
- szkic k. 57 – 59 akt szkody

Ponowne wezwania do zapłaty kwoty 122.659,35 zł z odsetkami powódka wystosowała do pozwanych w dniu 8 marca 2013 r. Pozwana spółka (...) odmówiła zapłaty wskazując, że nie jest odpowiedzialna za szkodę. Pozwana spółka (...) powołała się na złożone odwołanie od decyzji ubezpieczyciela o odmowie wypłaty odszkodowania, wskazując że ubezpieczyciel dokonał weryfikacji kosztorysu robót remontowych, sporządzonego na zlecenie powódki. Do pisma pozwana dołączyła kosztorys, w którym wartość prac niezbędnych do usunięcia usterek konstrukcji budynku określono na 34.959,73 zł. Powódka zakwestionowała powyższą wycenę podnosząc, iż nie uwzględniła ona szeregu okoliczności wpływających na wysokość szkody.

Dowód:

- wezwania do zapłaty z potwierdzeniem odbioru k. 230-234
- pisma k. 235-238
- kosztorys k. 239-262
- pismo k. 263

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo wobec spółki (...) nie zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie ustalony został na podstawie dokumentów przedłożonych przez strony, co do treści których strony nie zgłaszały żadnych zastrzeżeń, a Sąd również nie powziął żadnych wątpliwości co do ich prawdziwości. Sąd oparł się również na zeznaniach zawnioskowanych przez strony świadków, choć z uwagi na skupienie się na analizie zgłoszonego przez pozwaną spółkę (...) zarzutu braku legitymacji biernej, zeznania te miały na obecnym etapie postępowania wtórne znaczenie.

Fakt zgłoszenie powołanego powyżej zarzutu determinował kierunek dalszego postępowania. Z tego względu Sąd oddalił wnioski o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego uznając, iż jest on zbędny dla ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. W przypadku wyłączenia co do zasady odpowiedzialności pozwanej spółki (...) bezprzedmiotowe było dokonywanie ustaleń w przedmiocie wartości szkody i jej przyczyn.

Podstawą powództwa skierowanego przeciwko pozwanej (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. był przepis art. 429 k.c. Zgodnie z jego treścią kto powierza wykonanie czynności drugiemu, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną przez sprawcę przy wykonywaniu powierzonych mu czynności, chyba że nie ponosi winy w wyborze albo że wykonanie czynności powierzył osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowej trudnią się wykonywaniem takich czynności.

Przesłankami odpowiedzialności na podstawie powołanego przepisu są zatem powierzenie czynności drugiemu, wyrządzenie szkody przy wykonywaniu powierzonych czynności, wina w wyborze, czyli wina powierzającego wykonanie czynności.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, że wobec zawieszenia postępowania wobec pozwanej spółki (...) przedwczesne byłoby ustalenie w niniejszym postępowaniu czy jej działania – prowadzenie prac budowlanych związanych z budową stacji paliw S., znajdującej się w bezpośrednim sąsiedztwie hotelu stanowiącego własność powódki, faktycznie skutkowało wyrządzeniem szkody. W celu poczynienia ustaleń w tym zakresie niezbędne byłoby przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, który pozwoliłby zarówno na ocenę prawidłowości wykonywania prac i ich wpływu na stan hotelu (...), zakres ewentualnych uszkodzeń stwierdzonych na nieruchomości oraz wysokość kosztów niezbędnych do ich usunięcia. Stąd na obecnym etapie nie jest możliwe przesądzenie czy spełniona została przesłanka odpowiedzialności pozwanej spółki (...) w postaci wyrządzenia przez (...) szkody przy wykonywaniu powierzonych czynności.

Niemniej, nawet brak możliwości przesądzenia o powołanej powyżej przesłance nie stanowił przeszkody do rozstrzygnięcia powództwa wobec pozwanej spółki (...). Przyczyną takiego stanu rzeczy było uznanie, że w stosunku do tej pozwanej nie zostały spełnione pozostałe przesłanki określone w art. 429 k.c.

W pierwszej kolejności wskazać trzeba, iż z ramowej umowy o roboty budowlane z dnia 5 lipca 2012 r., przedstawionej przez stronę pozwaną, faktycznie wynika powierzenie czynności związanych z budową stacji paliw przy Al. (...) M. w G. W.. przedsiębiorstwu (...). Powierzenie to dokonane zostało jednak nie przez pozwaną spółkę (...), lecz przez spółkę (...) (dalej jako (...)). Umowa została zawarta pomiędzy tymi dwoma podmiotami i określała ogólne zasady ich współpracy w zakresie świadczenia przez spółkę (...) robót budowlanych, na podstawie składanych przez spółkę (...) zleceń. Powyższe potwierdzają dodatkowo przedłożone przez pozwaną zamówienia - zlecenia wraz z tłumaczeniami. W kontekście treści zamówień nie budzi wątpliwości, iż dotyczyły one stacji paliw, która miała powstać w sąsiedztwie hotelu stanowiącego własność powódki. Jako adres dostawy wskazywano bowiem plac budowy przy Al. (...) M., a poszczególne pozycje zlecenia wskazują wprost, iż dotyczyło ono wykonywania prac budowlanych na terenie stacji paliw (m. in. wykonanie strefy tankowania pojazdów, system dystrybucji gazu (...)).

W takiej więc sytuacji już sama treść umowy ramowej wskazywała, że pozwana spółka (...) nie może być uznana za podmiot powierzający wykonanie czynności spółce (...), o którym mowa w art. 429 k.c. W tej sytuacji wtórne znaczenie miały relacje jakie istniały pomiędzy pozwaną spółką (...) a spółką (...), a zatem ustalenie podstaw i zasad współpracy powołanych podmiotów. Z tych względów za zbędne uznał Sąd tłumaczenie na język polski dokumentów, które stanowiły podstawę wzajemnych stosunków tych podmiotów, a które przedłożone zostały w języku angielskim (umowy na k. 375-392). Z dokumentów zaoferowanych przez strony nie wynika bowiem, aby spółka (...) zlecała wykonanie jakichkolwiek czynności pozwanej spółce (...), powierzała jej wykonanie określonych prac. Niezależnie zaś od relacji pomiędzy spółką (...) a spółką (...) nie budzi wątpliwości fakt, iż to z tą ostatnią pozwana spółka (...) związana była umową.

Nie umknęła uwadze Sądu okoliczność, że w analizowanej umowie pomiędzy spółką (...) a spółką (...), która ewentualnie uznana mogłaby być za sprawcę szkody, nie powołano się na to, że spółka (...) występuje w imieniu spółki (...). Wprawdzie niesporne jest i wynika to z zapisów w dzienniku budowy, że inwestorem na budowie stacji paliw była pozwana spółka (...). Niemniej, w sytuacji, w której to spółka (...) faktycznie powierzyła wykonanie prac budowlanych spółce (...) za uzasadnione należy uznać twierdzenia pozwanej, że spółka (...) pełniła funkcję inwestora zastępczego. Wobec braku wyraźnego wskazania, że spółka (...) występuje w imieniu spółki (...) co najwyżej można było uznać zatem, że działa na rachunek tej spółki, lecz niewątpliwie w imieniu własnym. Niezależnie od określenia typu umowy (powierniczy, przedstawicielski) poza sporem pozostaje fakt, że spółkę (...) i pozwaną spółkę (...) łączyła umowa o zastępstwo inwestycyjne i to spółka (...) wykonywała obowiązki inwestora, w tym zawarła umowę z wykonawcą prac. Powyższe prowadzi do wniosku, że pozwana spółka (...) nie może być uznana za podmiot powierzający wykonanie czynności – wykonanie robót budowlanych w związku z realizacją inwestycji – budową stacji paliw przy al. (...) M..

Niezależnie od braku po stronie pozwanej przymiotu powierzającego czynności, powództwo nie mogło być uwzględnione również z tego względu, że pozwana wykazała przesłanki, które pozwalają na uwolnienie się od odpowiedzialności. Przesłanki te wskazane zostały w drugiej części art. 429 k.c., należy do nich brak winy w wyborze albo wykazanie, że wykonanie czynności zostało powierzone osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowej trudnią się wykonywaniem takich czynności.

Wina w wyborze objęta jest domniemaniem, jest to jednak domniemanie wzruszalne, które można obalić dowodem braku winy. Gdy wykonanie czynności zostało powierzone profesjonalście, ekskulpacja będzie miała charakter uproszczony, ponieważ powierzający nie będzie musiał udowadniać zachowania staranności po swojej stronie, a wystarczającym będzie wykazanie faktu profesjonalizmu (tak też Kodeks cywilny. Komentarz. Zobowiązania – część ogólna, red. A. Rzetecka – Gil, Lex/el. 2011).

W rozpoznawanej sprawie powierzenie czynności nastąpiło na rzecz spółki (...). Z odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego dotyczącego tej spółki wynika, przedmiotem działalności przedsiębiorcy jest m. in. budownictwo. Działalność ta została wskazana na pierwszym miejscu w rubryce dotyczącej przedmiotu działalności spółki. W tej sytuacji pozwaną spółkę (...) należy uznać za podmiot profesjonalny, który w zakresie prowadzonej działalności trudni się wykonywaniem takich czynności jak prowadzenie robót budowlanych. Również zatem z tych względów, z uwagi na przesłankę ekskulpującą nie można było przypisać pozwanej spółce (...) odpowiedzialności na podstawie art. 429 k.c.

W analizowanej sytuacji nie miało znaczenia, czy to spółka (...) stanowiła wyspecjalizowany podmiot, który trudni się w zakresie prowadzonego przedsiębiorstwa wykonywaniem robót budowlanych. Za ewentualnego sprawcę szkody w niniejszym stanie faktycznym, wskazanym przez powoda, uznać można byłoby wyłącznie pozwaną spółkę (...), która była wykonawcą prac związanych z budową stacji paliw. To nie działania spółki (...), polegające głównie na dokonywaniu określonych czynności prawnych, doprowadziły do ewentualnych naruszeń konstrukcji hotelu w związku z prowadzonymi pracami ziemnymi. Tym samym profesjonalizm inwestora zastępczego pozostawał bez wpływu na rozstrzygnięcie.

Sąd nie znalazł też podstaw do przypisania pozwanej spółce (...) odpowiedzialności na podstawie art. 415 k.c. Zgodnie z treścią powołanego przepisu kto ze winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Z uregulowania tego wynika, że przesłanką powstania odpowiedzialności po stronie spółki (...) jest jej bezprawne zachowanie, stanowiące obiektywny element winy.

Strona powodowa w niniejszym postępowaniu nie przytoczyła żadnych okoliczności faktycznych, które miałyby uzasadniać odpowiedzialność za własny czyn pozwanej spółki (...). W pozwie powołano się jedynie na to, że pozwana nie podjęła we właściwym czasie określonych czynności, zmierzających do zapobieżenia szkodzie, mimo że była wzywana do tego przez powodową spółkę. W związku z tymi twierdzeniami trzeba wskazać, że powódka, informując pozwaną spółkę (...) o zaistniałej sytuacji i o tym, że wskutek prowadzenia robót budowlanych dochodzi do wystąpienia szkody po jej stronie, już określiła dokładnie wysokość szkody na kwotę dochodzoną pozwem. Pierwsze z przedstawionych przez powódkę wezwań pochodzi bowiem z dnia 23 sierpnia 2012 r., zaś działania mające

spowodować szkodę miały miejsce w lipcu 2012 r. Powódka informuje o nich w piśmie do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 26 lipca 2012 r. W tej sytuacji trzeba uznać, że już w chwili wystosowania wezwania do zapłaty do pozwanej spółki (...) ewentualna szkoda faktycznie powstała. W tej sytuacji jakiegokolwiek późniejsze działania spółki (...) pozostawały bez wpływu dla oceny przyczyn jej zaistnienia, zakresu tejże szkody i wysokości kosztów niezbędnych do jej naprawienia. Już z tych względów nie sposób przypisać pozwanej odpowiedzialności na podstawie art. 415 k.c.

Niezależnie od tego wskazać trzeba, że powódka nie przytoczyła żadnych okoliczności, które uzasadniałyby przypisanie pozwanej winy. Nie skonkretyzowała jakie działanie czy zaniechanie pozwanej spółki (...) sprzeciwiało się obowiązującemu porządkowi prawnemu.

Z tych względów powództwo wobec pozwanej spółki (...) zostało w całości oddalone.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania znajduje podstawę w treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c. W związku z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu powódka jako strona przegrywająca postępowanie obowiązana jest zwrócić na rzecz pozwanej spółki (...) poniesione przez nią w niniejszym postępowaniu koszty. Na przyznaną pozwanej kwotę 3.617 zł składa się wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 3.600 zł (ustalone na podstawie §6 pkt 6 w zw. z § 2 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, t. jedn. Dz. U. 2013 rok, poz.490) oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (k. 368).